

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Veřejné mínění o interrupci a eutanazii

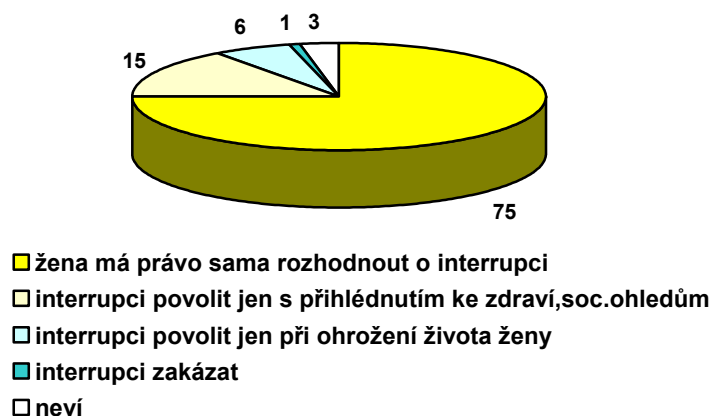
Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. 5. – 19. 5. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1066</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.113, OV.158</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>10. června 2008</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

V květnovém šetření mapovalo Centrum pro výzkum veřejného mínění názory českých občanů na umělé přerušování těhotenství. Respondenti se v šetření vyjadřovali k tomu, jestli má mít žena právo sama se rozhodnout o interrupci, zda by se interrupce měla povolit jen z důvodu zdravotních a sociálních ohledů na dítě a ženu, jestli by mělo být důvodem umělého přerušování těhotenství pouze ohrožení života ženy nebo zda by měla být interrupce zakázána¹. Další otázka zkoumala, jaký postoj zaujímají čeští občané k eutanazii².

¹ Otázka: „Řekněte, který z těchto názorů je Vám osobně nejbližší: Žena sama má právo se rozhodnout, zda má být provedeno umělé přerušování jejího těhotenství; interrupce by měla být povolena jen s přihlédnutím ke zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu; interrupce by měla být povolována jen v případě ohrožení života těhotné ženy; interrupce by měla být zakázána?“

² Otázka: „Souhlasíte s tím, aby náš právní řád umožňoval ukončení života nevyléčitelně nemocného člověka (tzv. eutanazii)? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte.“

Graf 1: Názory na interrupce (v %)

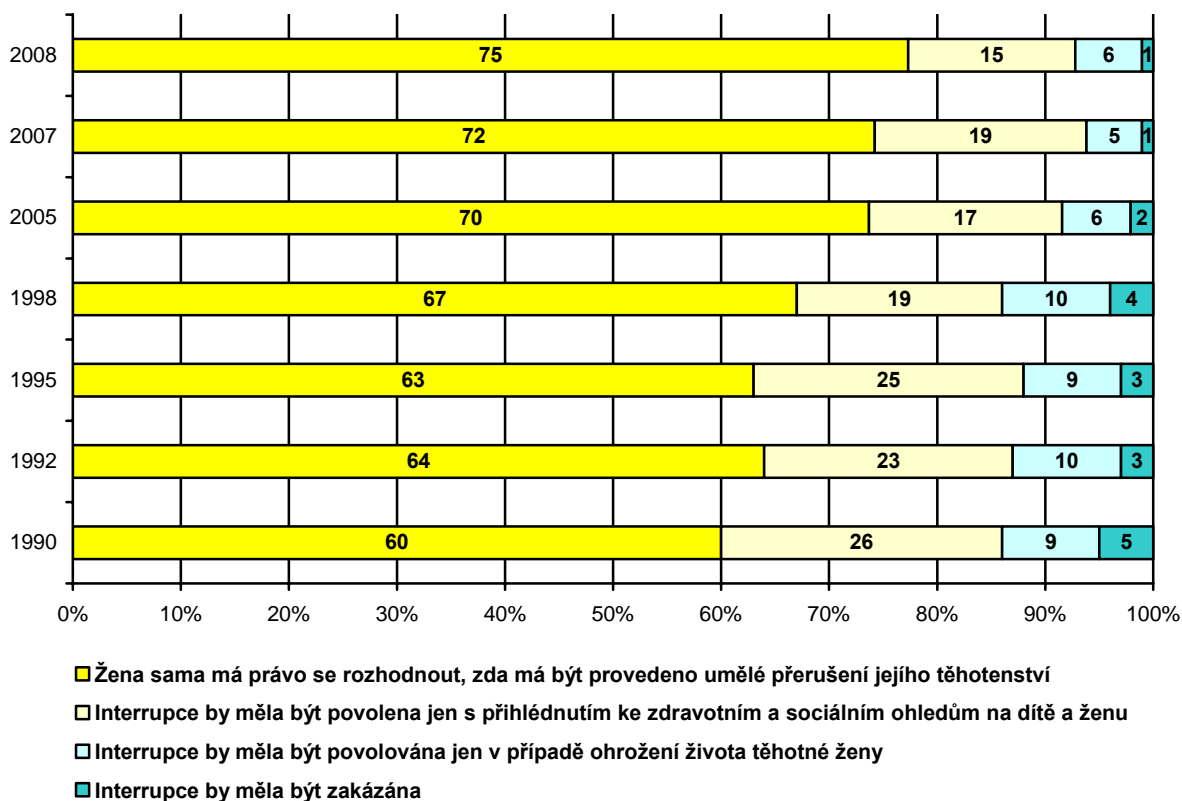
Jak vyplývá z grafu č. 1, tři čtvrtiny českých občanů se domnívají, že o interrupci má žena právo rozhodovat sama. Názor, že by umělé přerušení těhotenství mělo být povoleno jen s přihlédnutím k zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu, zastává 15 % respondentů. Výhradně při ohrožení života ženy by interrupci povolilo 6 % dotázaných a zanedbatelné 1 % by interrupci úplně zakázalo.

Názor, že žena má právo sama se rozhodnout o interrupci, zastávají relativně častěji lidé, kteří se nehlásí k žádné církvi či náboženskému společenství (82 %) a ženy (80 %). Podpora tohoto názoru je relativně nižší mezi lidmi římskokatolického vyznání, nicméně i u nich je výrazně nadpoloviční (64 %).

Z časového srovnání odpovědí na stejnou otázku vyplývá, že postoje veřejnosti k umělému přerušení těhotenství zaznamenaly od roku 1990, kdy byla otázka v kontinuálním šetření veřejného mínění položena poprvé³, výrazný posun (viz graf 2 na další straně).

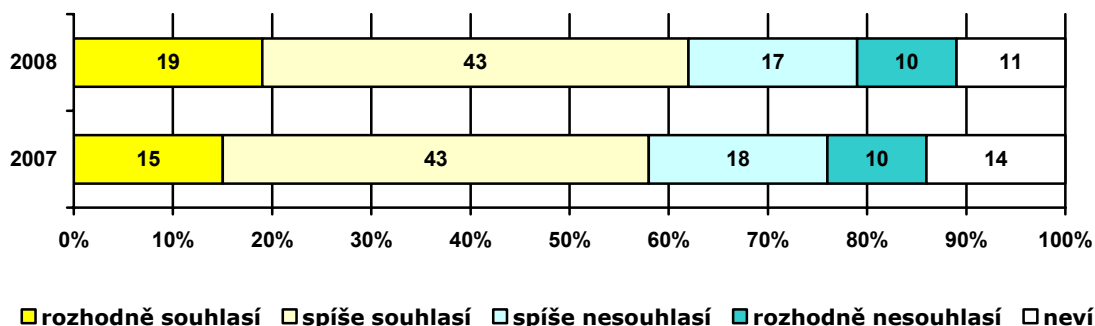
Podpora výroku, že žena má právo sama se rozhodnout o umělém přerušení těhotenství, vzrostla od roku 1990 o patnáct procentních bodů. Zároveň postupně klesá podpora názoru, že interrupce by měla být zakázána – v roce 1990 ho podpořilo 5 %, letos, stejně jako loni, již pouhé 1 % dotázaných. Zatímco začátkem a v průběhu devadesátých let by podle každého desátého občana měla být interrupce povolena jen v případě ohrožení života matky, v posledních třech letech osciluje podíl lidí s tímto názorem kolem 5 %.

³ V letech 1990 – 1998 byla otázka součástí výzkumu Institutu pro výzkum veřejného mínění (IVVM), na jehož činnost CVVM navazuje.

Graf 2: Názory na interrupce: časové srovnání 1990 – 2008 (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

V otázce ukončení života nevléčitelně nemocného člověka se téměř dvě třetiny (62 % při součtu odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí“) oslovených kloní k názoru, že náš právní řád by měl eutanazii umožňovat. S uzákoněním eutanazie nesouhlasí 27 % respondentů a přibližně každý desátý se k tomuto tématu nedovede vyjádřit (pro výsledky s časovým srovnáním s údaji z posledního šetření viz graf 2).

Graf 2: Názory na eutanazii (v %)

Třídění druhého stupně ukázalo, že názory na eutanazii jsou v české populaci patnáctiletých a starších rozloženy relativně rovnoměrně.

